

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

6. Stoliditas juvenum in delectu bonorum & malorum. Arrogantia
feminarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

lenæ germana soror videri potuit Cleopatra, Ptolomæi Auletæ, Ægyptiorum Regis filia, quæ amoribus suis, præter alios multos, C. Julium Cæsarem, quantum virum! & M. Antonium, bello quondam inclytum, turpissime irretivit: parimque absuit, quin Octavianum Cæsarem ipsum, orbis victoriam, suis lenociniis cepisset. De ea nobilis scriptor: Vita tota Cleopatræ, theatrum quoddam libidinum, & propter has, latrociniorum quoque domesticorum, crudelitatis, bellorum, ac tumultuum fuit. Joan Bissell. Decad. 4. Part. 3. ubi pluribus graphicè depingit feminæ tam pulchræ, quam sceleratae nequities.

V. (e) Paridis mollities me admonet, ut hoc genus juvenculos, delicatos, effeminatos, semiviros paulò vivaciore colore exprimam. Horum igitur officium, & totum est negotium, crisperare calamistro crines, ventilare cinnos, aut cincinnos factitos humeris infundere, caput odorato pulvere conspergere, succus humerorum annuere & abnuere, pedibus solo allis obsequium deferre, arcuatis brachiis & cavis manuum volis, sed inanibus, salutationes peragere, moschum redolere, emissitos oculos in facies formosiores vibrare, vernilibus jocis honestas artes vulnerare, ligulis ornare pileum, calceos rosis futilibus, gladiolum cum serico capulo appendere lateri, follicante carbo manicas inflare, noctu fidibus personare plateas, cantare ad limina, clandestina tentare colloquia, puellarum pudicitia insidiari, furtiva rapere oscula, ad modulos musicos agitare pedes, indulgere genio, evacuare pocula, lusitare alea, tempus otio transmittere, in multam lucem stertere, speculum de forma sèpe consulere, velle conspicere, & alteri placere sexui, etiam eitharcendum age, & Fescennina canere, mulieribus assidere, fabellis & flabellis earum blandicias captare, fila ducentibus, acus lini de sinu excutere, & id unum laborare, ut iis se amabiles similitudine morum faciant, seducantque, ac seducantur.

VI. (f) Sed ad Paridem. Hæc tot, tantarumque calamitatum inundatio unde profluxit, nisi ex stolido judicio, quô juvenis inconsultus & lascivus *Sapientia*, quam Pallas obtulerat, pravas Veneris illecebras anteposuit? Quid hoc judice dementius? Si Palladi, uti par erat, primas addixisset; incomparabile donum, sapientiam, hoc est, rerum divinarum & humanarum scientiam, cognitionemque adeptus fuisset. Quid autem majus hoc munere? Sapientissimus mortalius testatur. *Melior est sapientia cunctis pretiosissimis, & omne desiderabile ei non potest comparari.* Prov. 8. Forma brevi deflorescit: Honores fluctuant ad arbitrium

M m m 2 popularis

(e) *Mollities juvenum.* (f) *Stoliditas juvenum in delectu bonorum ac maiorum.*

popularis auræ ; Divitiæ vi, furtōve rapiuntur : Sola sapientia eripi non potest, quavis fortuna superior. *Gloriam sapientes possidebunt.* Prov. 3. Vice versa stulti infamiam, qualem Paris subiit, qui velut noctua de die cœgutiit, hoc est, ad sapientiæ, veri luminis objectum oculos non aperuit ; noctu vero, id est, in vanitate contemplanda acutissimus fuit. Alter Alphonsus Rex Aragonum, qui rogatus, quomodo in tantis divitiis pauper effici posset ? respondit : Si sapientia venditaretur. Paris non admisit neque dono oblata. Longè aliter elegit Salomon, qui, optio-
ne à Deo data petendi, quidquid vellet, omnibus votis antehabuit sapi-
entiam ; & ecce, quod ipsem afferit Sap. 7. *Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa.* Opes scilicet, Potentia, Gloria, quā reges omnium ætatum superavit. Paridi vero cum vecordi suo delectu vene-
runt omnia mala pariter. Verè Seneca: *Voluptas fragilis est, & brevis:* fastidit objecta : quò avidius hausta est, citius in contrarium recidens : cuius subinde necesse est, aut péniteat, aut pudeat. In qua nihil est aut magnificum, aut quod naturam hominis diis proximi deceat. Res hu-
milis, membrorum turpium ac vilium ministerio veniens, exitu fœda. lib. 7. de benef. c. 2. Et quia tot mala ex unico malo, tam cruenta bel-
la tam diræ cœdes, clades, strages provenerunt, meritò *Discordia* hoc conflasse pomum, atque ad rixam concitandam projecisse fingitur. Hic oculos in pomum protoplastorum, & consequentes inde clades refle-
cte.

VII. In Judicio porrò hoc quænam partes litigantes fuere ? Tres Deæ ambitione inflatae, de præstantia formæ decertabant. O superbū animal mulier ! Tanquam pro aris & focis pugnandum sit, sic feminæ pro venustatis prærogativa dimicant. Hinc illis formæ.

Est in consilio matrona, admotaque lanis
Emerita quæ cessat acu. Sententia prima
Hujus erit: post hanc ætate atque arte minores
Censebunt, tanquam famæ discrimin agatur,
Aut animæ: tanta est querendi cura decoris,
Tot premit ordinibus, tot adhuc compagibus altum
Ædificat caput.

Juv. lib. 2. sat. 6.

Hinc annulis radianti digitis, aures unionibus, frons gemmis, col-
lum monilibus, brachia armillis ; genarum purpurissum, ut inter se
contraria magis elucescant, nigræ distinguunt maculæ, muscas vocant;

(g) *Arrogantia & superbia feminarum.*

rectius

rectius *emplastrum* dicás, quæ sibi illinit superbia; nec curatur tamen.
Merito Plautus in Poenulo:

Negotii sibi qui volet vim parare, navem & mulierem,
Hec duo sibi comparato. Nam nullæ magis res duæ
Plus negotii habent: eas fortè si exornare occéperis,
Neque unquam hæ duæ res satis ornantur, neque eis ulla satis
Ornandi satietas est.

Equidem mundus muliebris similis est apparatu nautico: tantæ enim molis, & moliminis est, unam adornare feminam. Verè dixit Terentius in Heautom.

Nostri mores mulierum, dum poliuntur, dum comuntur, Annus est: Nunquam satis lavantur, fricantur, terguntur, pinguntur, finguntur, expoliuntur, exornantur. Hinc continua illis statio & excubia ad speculum. lib. 3. reg. 10. memoratur classis Salomonis deferens ex Tharsis aurum & argentum, & dentes elephantorum, & simias, & pavos. Quæ quidam applicat, pictis, fucatis, plumarum diversitate variegatis puellis, de quarum una Tertullianus: Multicolor & discolor & versicolor: nunquam ipsa, semper alia, toties mutanda, quoties movenda lib. de Pallio. c. 3. Quod si aliqua sit, quæ simul & Junonem divitiis, & Palladem scientiâ, & Venerem æquare pulchritudine videatur, tum, superi boni! quomodo sese circumspiciet, quale pennarum syrma explicabit, quæ imperia dabit, qua servitute premet subjectos; quibus oculis aspiciet æmulas, quo supercilios spernet inferiores, quibus fastidiis despiciet obsequia, ambitioni non commensa; qua fronte requiret officia superbè sperata: quibus auribus sriet præconia; qua aviditate, & arrogantiâ hauriet adulatorios plausus: qua nare ringetur, quo stomacho torquebitur, si parcí sint Numinis hujus cultores? si desint qui Palladi supplicant, Veneri litent, Junonem adorent? Et hoc genus deæ in pupparum modum adornatæ quoties suos decipiunt Parides, dum cuticula sub dealbatâ, tegunt ulcera pure fluentia: sub amabili vultu, blandis oculis, ridentibus labellis alunt tigrides & pantheras, tum pri-
mùm erupturas è stabulo, quando domum ductæ sunt hæ-

Nymphæ, & infelicia vincula, nullo pos-
sunt cuneo dissolvi.

M m m 3

SYM-

popularis auræ ; Divitiæ vi, furtōve rapiuntur : Sola sapientia eripi non potest, quavis fortuna superior. *Gloriam sapientes possidebunt.* Prov. 3. Vice versa stulti infamiam, qualem Paris subiit, qui velut noctua de die cœgutiit, hoc est, ad sapientiæ, veri luminis objectum oculos non aperuit ; noctu vero, id est, in vanitate contemplanda acutissimus fuit. Alter Alphonsus Rex Aragonum, qui rogatus, quomodo in tantis divitiis pauper effici posset ? respondit : Si sapientia venditaretur. Paris non admisit neque dono oblata. Longè aliter elegit Salomon, qui, optio-
ne à Deo data petendi, quidquid vellet, omnibus votis antehabuit sapi-
entiam ; & ecce, quod ipsem afferit Sap. 7. *Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa.* Opes scilicet, Potentia, Gloria, quā reges omnium ætatum superavit. Paridi vero cum vecordi suo delectu vene-
runt omnia mala pariter. Verè Seneca: *Voluptas fragilis est, & brevis:* fastidit objecta : quò avidius hausta est, citius in contrarium recidens : cuius subinde necesse est, aut péniteat, aut pudeat. In qua nihil est aut magnificum, aut quod naturam hominis diis proximi deceat. Res hu-
milis, membrorum turpium ac vilium ministerio veniens, exitu fœda. lib. 7. de benef. c. 2. Et quia tot mala ex unico malo, tam cruenta bel-
la tam diræ cœdes, clades, strages provenerunt, meritò *Discordia* hoc conflasse pomum, atque ad rixam concitandam projecisse fingitur. Hic oculos in pomum protoplastorum, & consequentes inde clades refle-
cte.

VII. In Judicio porrò hoc quænam partes litigantes fuere ? Tres Deæ ambitione inflatae, de præstantia formæ decertabant. O superbū animal mulier ! Tanquam pro aris & focis pugnandum sit, sic feminæ pro venustatis prærogativa dimicant. Hinc illis formæ.

Est in consilio matrona, admotaque lanis
Emerita quæ cessat acu. Sententia prima
Hujus erit: post hanc ætate atque arte minores
Censebunt, tanquam famæ discrimin agatur,
Aut animæ: tanta est querendi cura decoris,
Tot premit ordinibus, tot adhuc compagibus altum
Ædificat caput.

Juv. lib. 2. sat. 6.

Hinc annulis radianti digitis, aures unionibus, frons gemmis, col-
lum monilibus, brachia armillis ; genarum purpurissum, ut inter se
contraria magis elucescant, nigræ distinguunt maculæ, muscas vocant;

(g) *Arrogantia & superbia feminarum.*

rectius